

MAANDELIJKS

Tijdschrift

VAN HET EUROPEES GENOOTSCHAP
VOOR MUNT- EN PENNINGKUNDE

VOL. XX (november 1970) N° 11

Tijdschrift : MOORS E., Oude Antwerpsebaan, 161, MECHELEN

Bijdrage : Beschermend lid : minimum 225 fr. te storten aan
Lid : 175 fr.

LE MAIRE, P., 53 de Broquevillelaan, Brussel 15 of
op P.C.R. 8460.38 van het genootschap te Brussel of
via de Afdelingen

Nederlandse leden : briefwisseling aan MOORS, E.,
Oude Antwerpsebaan, 161, MECHELEN

Dit blad bevat in bijlage 10 bladzijden publiciteit van leden en katalogus

DE FRANSE NEDERLAAG VAN 1870 EN DE PENNINGKUNDE

Om zich een benaderend beeld te kunnen vormen van de plotse-
linge verandering der openbare mening in de maand juli 1870, voor
of tegen Napoleon III en de oorlog, over de erge tegenover de
keizer tengevolge van de opeenvolgende nederlagen van het franse
leger, volstaat het slechts de vergelijking te maken tussen de me-
dailles die deze oorlogsverklaring herdenken en deze die betrekking
hebben op Sedan en op de val van de keizer.

De bemoedigende vooruitzichten die men zich, bij de eerste aan-
blik, in Frankrijk gemaakt had om weerwraak op Sadowa te nemen
en de daaropvolgende mislukkingen aan franse zijde, waren van
aard, om door het even wat, op het nageslacht te worden overgedra-
gen.

Waren de medailles en de munten dan niet een aangewezen middel
tot het vereeuwigen dezer gebeurtenissen waarvan het verloop niet
naliet in Frankrijk het sarcasme en de ironie tegen de souverain, de
haat en de afgunst tegenover de Duitsers op te wekken?

Deze feiten waren de aanleiding tot het graveren van verschillende eigenaardige medailles en deze korte bijdrage, ontleend uit speciaal naslagwerk en uit eigen verzameling, zal dit thema behandelen.

Van de honderden medailles, die voor allerlei feiten tijdens de oorlog geslagen werden zijn deze, die rechtstreeks betrekking hebben op Napoleon III als persoon, ongetwijfeld de meest interessante.

Volgen we de gebeurtenissen in chronologische orde en beginnen we met de eerste stukken uit de reeks die op deze oorlogsverklaring betrekking hebben. Na de vermaarde medaille « Finis Germaniae 1870 » waarvan de oorsprong moeilijk te achterhalen is, volgt een interessante reeks in verguld tin met een diameter van 51 mm. Al de medailles van deze reeks hebben dezelfde beeldenaar: gelauwerd hoofd van de keizer in links profiel met als opschrift: *Napoleon III - Empereur*; op de keerzijde echter treft men allerlei inschriften die soms wel erg oneerbiedig klinken. Hier volgen er enkele:

Le 16 juillet 1870 la guerre est déclarée; grand enthousiasme au Sénat et au Corps Législatif; Moniteur du 17. Vive l'Empereur. (Op 16 juli 1870 wordt de oorlog verklaard, grote geestdrift in de Senaat en bij het wetgevende korps. Staatsblad van 17 dezer. Leve de Keizer).

Op 16 juli 1870, door de politie bijeengebrachte groepen met vaandel in het midden en roepende: A Berlin, à Berlin, à Berlin! Vive l'Empereur. (Naar Berlijn, enz...).

Op 17 juli, nog talrijker groepen dan de vorige dag, burgers en studenten, doorkruisten de boulevards en riepen: A la paix, à la paix, à bas la guerre! (naar de vrede, enz... weg met de oorlog). Deze medaille bestaat ook met hoofding van de republiek in plaats van Napoleon's hoofd en tenslotte:

Son ignorance et son incapacité l'on conduit à déclarer la guerre; l'oiseau des ténèbres le guidait. 1870. (Zijn onwetendheid en zijn onbekwaamheid brachten hem ertoe de oorlog te verklaren).

Over de gebeurtenissen der maand augustus 1870 ontbreken volstrekt franse numismatische aandenkens en, na de overgave van Sedan en de capitulatie van Napoleon en Mac Mahon met een leger van 80.000 man, ontstak de franse natie in woede. Dat was de reden van het verschijnen van smadelijke afbeeldingen en uitdrukkingen die, om zijn woede te koelen, gebruikt werden door een volk dat tot dan toe monarchistisch was maar van de ene dag op de andere zijn soeverein kwijt geraakte en uit ergernis republikeins werd.

De afbeelding die het meest op de navolgende medailles voorkomt is Napoleon met de pihelm en in Duits uniform. Maar deze voorstelling, ofschoon ze reeds voldoende getuigt van de haat jegens Napoleon, was alleszins nog niet voldoende, er werden nog medailles geslagen die in de plaats van Napoleon een gelauwerde varkenskop als beeldenaar vertoonden!

De volgende reeks heeft betrekking op de gebeurtenissen van 1 en 2 september en is de meest interessante. Zij bestaat uit me-

dailles met diameter van 51 tot 18 mm en het metaal is tin, brons, koper of messing. De reeksen met diameter 33/44 en 28 mm komen het meeste voor. Deze eerste medailles zijn zeer aantrekkelijk en allen volgens hetzelfde model geslagen en op de keerzijde voorzien van deze twee varianten: *Vampire de la France* — (uitzuiger van Frankrijk). *Paris 2 Dec. 1851 - Sedan 2 Sept. 1870* en *Vampire de la France - Sedan 2 septembre 1870*.

De beeldenaars vertonen het borstbeeld van een gehelmd Napoleon en met de satirische legende: *Napoleon III Le Misérable - 2 Décembre* (Nap. III de ellendeling, enz...) en *Napoleon III - Le Misérable - parjure et traître* - (meinedige en verrader). Verder zijn er: *Napoleon III - Le Petit* en de vermelding: *N'ayant pas le courage de mourir à la tête de mon armée, je demande une cachette au Roi de Prusse.* (Daar ik de moed niet bezat te sneuvelen aan het hoofd van mijn leger, vraag ik een geheim bergplaatsje aan de Koning van Pruisen). *N'ayant... armée, je me livre à mon frère de Prusse.* (Daar ik niet... leger, geef ik me over aan mijn Pruisische broeder), en tenslotte is een andere, die ik reeds heb vermeld, voorzien van een gelauwerde varkenskop en het inschrift: *Du plus grand des empereurs voilà tout ce qu'il reste.* (Ziedaar wat er overblijft van de grootste onder de keizers).

De hiernavolgende serie van 28 mm is eveneens van een zeldzame vruchtbaarheid. De afdruk van deze stukken vertoont, op enkele kleine varianten na: *Napoléon III - Le Misérable, 80.000 prisonniers*, gehelmd borstbeeld met op de kraag: *Sedan*. Op de keerzijde: *Vampire français - 2 déc. 1851 - 2 sept. 1870*. Aan deze serie moeten twee medailles toegevoegd worden (in brons met 25 en 28 mm diameter) waarop Napoleon voorkomt terwijl hij een cigaret rookt. Een systematische rangschikking, zoals deze bij voorgaande medailles kon gemaakt worden, is van nu af niet meer mogelijk. Daarom wijd ik nu enkele woorden aan de rest der medailles van Sedan.

Twee specimen in messing (24 mm), tamelijk zeldzaam, vertonen *Napoleon III - Empereur* en op de keerzijde *Souvenir de Sedan 1er 7bre 1870* en *Souvenir de Sedan - 80.000 prisonniers 2 Sept^{bre} 1870*. Op een andere (koper, 28 mm) waarop hij blootshoofd in links profiel afgebeeld is: *L. Napoléon Bonap^e. - Ex-Empereur* en, op de keerzijde, het inschrift: *Reddition de Sedan, 80.000 prisonniers - Honte et infamie à Napoléon III, le bourreau des Français.* (Overgave van Sedan 80.000 krijgsgevangenen - Schande en eerloosheid aan Napoleon III, de beul der Franssen). Enkele medailles in messing hebben betrekking op Napoleon en zijn zoon: de eerste twee (17 mm) vertonen in diverse types: *Napoléon - Le Petit* gehelmd en op de keerzijden, de inschriften: *Empire français - fondé par le crime, et tombé dans la honte 2 Déc. 1851 - 2 Septembre 1870* (Frans keizerrijk - gesticht door misdaad en tot schande vervallen - 2 Dec. enz...) of nog *Empire français, fondé... tombé par la lâcheté* - (zelfde datums) —

(Frans keizerrijk... gevallen door lafhartigheid) — De twee andere van 15 mm met de keizerlijke prins, gehelmd en blootshoofd verschillen ook. *Lulu-Lulu*. Keerzijde: *Né le 16 mars 1856* (geboren op 16 maart 1856).

De sektie medailles over Sedan wordt afgesloten met een koperen stuk (28 mm) voorstellend het gelauwerde hoofd van Napoleon III met op de keerzijde: *Déchéance de l'Empereur et Proclamation de la République, 4 Septembre 1870* (Vervallenverklaring van de keizer en afkondiging van de republiek, 4 Sept. 1870). Deze legende komt eveneens voor, op de medailles die betrekking hebben op de afkondiging van de republiek, bij Jules Faïes en bij Giuseppe Garibaldi en vormen zogezegd een overgang. Men vindt insgelijks de reeds eerder voornoemde legende: *Honte et infamie à Napoleon III* enz... terug op twee medailles van Mac Mahon.

Er komt vervolgens nog een aanzienlijke hoeveelheid medailles die, ofschoon ze het portret van Napoleon vertonen of enkel van zijn naam voorzien zijn, in hun inschriften in verband staan met latere gebeurtenissen van de oorlog. Het betreft hier in de eerste plaats 2 stukken van de regering van nationale defensie waarvan het ene (in brons, 53 mm) het hoofd van de Republiek vertoont en op de keerzijde het inschrift: *Déchéance de Napoléon III, Proclamation de la République, 4 Septembre 1870, Gouvernement de la défense nationale, etc.*, met vermelding van de twaalf namen; terwijl het andere stuk een gelauwerde Napoleon laat zien met op de keerzijde het inschrift: *Journée à jamais mémorable du 4 7bre 1870, la République est proclamée sans effusion de sang, etc.* (Voor altijd gedenkwaardige dag van 4 Sept. 1870, de republiek wordt afgekondigd zonder bloedvergieten, enz...).

Over de belegering en de omsingeling van Parijs werd slechts een enkele medaille geslagen die van een nogal boosaardig karakter getuigt: *Napoléon Ex-Empereur, déchu le 4 7bre 1870* met gelauwerd hoofd, met op de keerzijde: *2 X^{bre} 1870 anniversaire de la trahison de l'infâme, Louis Napoléon à la République, 1848*. (Napoleon ex-keizer, gevallen op 4 Sept. 1870. kz: 2 oktober 1870, verjaring van het verraad van de schurk, Louis Napoleon aan de republiek 1848).

Twee andere, zeldzame exemplaren, tonen de hoofden van Napoleon III en Willem I, gehelmd en afgeschuind, waarrond te lezen staat: *Guillaume le cruel - Napoléon le lâche* (Willem de wreedaard - Napoleon de lafhartige). Vervolgens op de keerzijden: *Les vampires de la mort 1870-71*. (de vampieren des doods) rondom een gekroonde uil gehurkt over twee beenderen.

Op enkele medailles van de Nationale vergadering komen nog opmerkelijke teksten voor, zoals deze:

La déchéance de Napoléon III est votée à l'unanimité moins 5 voix, Séance du 4 mars 1871 à l'unanimité moins 5 voix la déchéance de Napoleon III et de sa dynastie est votée par l'assemblée (sic) *nat^{le}*

siegeant à Bordeaux, et L'ignorance de nos compagnons l'a soutenu sur le trône pendant 20 ans. Les hommes instruits l'ont chassé et condamné à l'ignorance. (De afzetting van Napoleon III wordt aangenomen met algemene stemmen behalve 5, Zitting van 4 maart 1871 met eenparigheid min 5 stemmen wordt de afzetting van Napoleon III en zijn dynastie, door de nationale vergadering in zitting te Bordeaux, aangenomen. De onwetendheid van onze kameraden hield hem 20 jaar op de troon. Bekwame mensen verjoegen hem en verdoemden hem tot onwetendheid). De twee laatste van deze drie stukken tonen het hoofd van de keizer, het eerste het wapenschild van Bordeaux.

Een gegoten medaille in tin, van 70 en 80 mm diameter haalt aan: *Napoléon III - Empereur. Guerre avec la Prusse* (Nap. III - keizer. Oorlog met Pruisen). Keerzijde: *Siège de Paris. Le cit^e Gambetta s'échappe en ballon le sept octobre 1870. R. F.* (Beleg van Parijs - Burger Gambetta ontsnapt in een ballon op 7 oktober 1870. R.F.).

Hier zou men kunnen melding maken van een interessante medaille met enkele zijde; zij bestaat uit een omhulsel in verlood messing en toont de hoofden van Napoleon en Willem, verenigd onder een duitse pinhelm en met het inschrift: *Dieu protège la France 1870/71*. (God bescherm Frankrijk) en *La paire* (het koppel) op de kraag van beide prinses.

De medailles die nu volgen en die de laatste reeks van franse medailles vormen, zijn niet minder eigenaardig dan de vorige, alhoewel een weinig eenvoudiger in de details: *C'est le sire de Fisch-tonkan*. (Trap het af, Sire). Napoleon, met naast hem een kruis: *A Sedan; Un théâtre de guignol*, (Te Sedan, een poppenkast), Napoleon overwonnen door Willem; *L'oncle et le neveu* (oom en neef), Napoleon I trekt zijn neef aan het oor; *Napoléon III, le lâche de Sedan* aan de paal met naast hem een hond en daarachter een galg; verder: Bismarck, Willem en Napoleon en *Les trois maudits* (de drie vervloekten) aan de paal, en tenslotte *Napoléon lorgnant la République en 1870* (Napoleon, de franse republiek toelonkend in 1870).

Buiten de medailles van speciale slag, bestaan er nog een enorme hoeveelheid satirische munten die gemaakt zijn van destijdsse stukken van 2, 5 en 10 centiem alsmede van 2 en 5 F-stukken. Zij zijn voorzien met helmen van allerlei duitse regimenten ofwel met zonderlinge hoofddeksels zoals: sportklak, waterpot, varkenskoppen; tenslotte Napoleon in monnik verkleed en op een stuk van 2 F zijn het oog, de lauwerkrans, de wapenschilden en de woorden *Empereur* en *Empire* doorboord.

De duitse medailles van 1870-71 die betrekking hebben op Napoleon III zijn niet zo talrijk als de franse. De meest interessante ervan zijn: gelauwerd hoofd van de Pruisische koning te midden van een wapenrek. kz.: *Für Erinnerung an die glorreiche Schlacht bei Sedan, den 2 September 1870, Kriegsgefangen Napoleon III, Mac Mahon mit 80.000 Franzosen*.

Vervolgens een zeldzame medaille in leder (36 mm) met het hoofd van Napoleon in linnen verband waarvan de uiteinden 2 ezelsoren vormen. Voor zijn neus een gebalde buist en achter hem een zweep : *Solche Muenze ihm gehaert - Geschlagen am Tage von Woerth.* (Deze munt hoort hem toe - geslagen op de dag van Woerth). De keerzijde heeft slechts volgende tekst : *Aus gegebenem franz. Leder geprägt — Dem Civilisator Louis III zuerkannnt* (geslagen uit frans geloid leder - Toegekend aan de beschaver Louis III). Een bronzen medaille, Napoleon voorstellend terwijl hij zijn degen aan koning Willem overhandigt, op de keerzijde : een adelaar op twee wapenschilden ; een andere in messing, met het hoofd van Napoleon erop en op de keerzijde het opschrift : *Wer haltt gedacht, dass Reussens Macht mich so bedacht.*

Julius FRANCK

OM HET EVEN WAT...

TEGEN GELIJK WELKE PRIJS!

— *De numismatiek is stervende, de numismatiek is dood, leve de speculatie!*

Helaas, zo ver zijn we vandaag. De eerste de beste kan een munt laten aanmaken met inschriften van een al dan niet denkbeeldig land, met een faciale waarde min of meer grillig en meestal een feit herdenkend dat buiten « het land van uitgifte » plaats greep.

Met welk resultaat? Men loopt, men haast zich, men verdringt zich uit vrees dat het slagaantal beperkt zou kunnen zijn. De muntplaat is doorgaans groot en extra blinkend, om 't even, men koopt om het even wat tegen gelijk welke prijs. Wat is de speculatie toch schoon wanneer er eenmaal kan gespekuleerd worden.

Overdrijven we?... in het geheel niet. We hebben het beproefd in een onzer vorige maandbladen en... we zijn erin gelukt.

Het januarinumnummer 1970 (franstalige uitgave : September 1969) bevatte de aankondiging van een serie munten : even dwaas als denkbeeldig. Oordeel maar zelf :

Zwanziland (land van de zwans!) (zwans = een typisch brussels woord voor spotternij) biedt aan, ter voldoening van ieders hebzucht :

stukken van 1, 5, 10, 25 en 50 *Q'Honry* (conneries = stommiten) en van 1, 2, 10 en 50 *Tonteria* (spaans woord voor : onzin). De koning van dit land noemt zich *Hontau* (on t'a eu = men heeft U beetgenomen) en de koningin *Bola-Pega* (spaans woord voor : snoeverij).

De afkorting voor de waarde is Q (zonder commentaar!). De nationale leuze is *Hunt' Hiend Vautmi Heukede Tulora* (Un tient vaut mieux que deux tu l'aura = (Één vogel in de hand is beter dan tien in de lucht). De hoofdstad van Zwanziland heet *Ingenuidad* (in het spaans : naïviteit).

Het Luxemburgs bureel van een onzer goede vrienden ontving menige bestellingen en navraag voor mogelijke reductie voor stukken met een zekere hoeveelheid genomen alsmede verzoek om inlichtingen betreffende de verkoop van andere reeksen van hetzelfde kaliber. Het nederlandstalige tijdschrift, niet ingelicht zijnde, heeft de franstalige tekst, zonder blikken gepubliceerd. (*Nota van de tijdschriften vice-versa ovehouden aan deze overeenkomstige tijdschrift meenden dat wij zo naïef waren.* Op de vraag van verschillende leden hebben wij geantwoord dat dit land niet bestond en dat deze munten een maaksel zouden kunnen zijn... van de schrijver).

Ons frans lid J. J. Turc uit Nice biedt, met alle voorbehoud, aan de verzamelwoede van onze spekulanten een andere reeks met enkele spektakulaire « flaporen » die, zoniet aan hun geldbeugel, dan toch zeker vreugde aan de koper zal schenken.

LAST REMINDER - nieuwe uitgave 1970.

BROHSSTOILA SUPER PROOF SET

Uitgifte van munten met wettelijke koers.

Beperkt slagaantal : 2500 volledige reeksen die met genummerd certificaat zullen verkocht worden. Ter gelegenheid van de 200ste verjaardag van het plaveien der hoofdstraat van YADE-TACH, geeft de democratische republiek van Brohssstoilaa een reeks herdenkingsmunten uit met gangbare koers. (Dekreet 692 van 1 april 1970 van de president-generaal van Sanzin-Pello).

20.000 PELLO.

mm.

ren. Vooraan,

e LEM verlaat.

OF BROHSS-

tu

STOILA.

Keerzijde : Wapens met zijdelings de hoofden van J. F. Kennedy en Martin Luther King.

TRAVAIL - EGALITA - FAMILIA - PATRIA - KONTESTATION
- KULTURA - DIALOGUA - 1970.

De waarde op de afsnee met het muntteken van de Munt van Shingge ernaast. (Centraal Poldavië).

Zijkant : twaalf haaien die elkaar verslinden.

10.000 PELLO.

Reinste goud, gewicht 125 g. diameter : 95 mm.

Voorzijde : Maagd uit Brohstoila met schaamteschort en sombrero op het hoofd, met een machette de voet van een artisjok snijdend. Links voor de wolken, het Angelus (van Millet). Rechts een guilli-guilli speler.

Inscriptie zoals voorgaande stuk.

Keerzijde : Kroon van cactus en latuw, met erboven de 5 olympische ringen. In het midden, balspeler met een denneboom en kokospalm ernaast, rechts zeestrand. Vooraan een metende scheidsrechter, in toga en op het hoofd een hoge hoed.

TOURNOI MONDIAL DE PETANQUE. MOSCOU 1970. (Wereld-tornooi van de petanque).

Rand als voorgaand stuk.

100 PELLO.

Zuiver zilver 1100/1000, gewicht 100g., diameter 75 mm.

Voorzijde : Chevara en Mao kronen Jeanne d'Arc geknield voor het dollar-kenteken (\$). Het geheel gezien door Salvatori Dali. Waarde op afsnee.

Legende zoals op voorgaand stuk.

Keerzijde : Gevierendeelde wapens van de republiek. De vier delen zijn achtereenvolgend versierd met : een automobiel Mercedes 1910, een banaanolie-molen, het borstbeeld van Sir Winston Churchill, en een petroleumtanker die de haven van Yapado binnenvaart.

LE TRAVAIL C'EST LA SANTÉ, tussen twee beien. (Werken is gezond).

Rand als voorgaande stukken.

YOUR LAST CHANCE - GOOD INVESTMENT. (Uw laatste kans - goede belegging).

P. S. : Het departement van de schatkist en van financieën van de staat Brohstoila deelt ons tot zijn spijt mede dat het geen voldoening kan schenken aan de bestellingen per mandaat in Pello's, daar het tot heden nooit zulke munten zag, laat staan in haar bezit heeft.

Gelieve zich te wenden tot de exclusieve « distributor » Tiare Agents SN and Co. (Interplanetaria-Numismatica) 11, Faisan Strada te Kahnnullar (Centraal Poldavië).

Indien deze reeks U niet aanlokt, koop dan de reeksen van Haïti, Fujeira, Albanië, Andorra, Niger, Anguilla, enz., enz... (Misschien vergeet ik de belangrijkste nog...).

Er is nog een andere oplossing, een veel betere ditmaal, wordt terug numismaat, verzamel munten voor uw plezier (het *uwe* en niet voor dit van uw geldbeugel). De numismatiek die ons zo dierbaar is zal er veel beter mee gediend zijn, verlost van de kanker dezer pseudo-munten die vroeg of laat door gebrek aan kopers zullen verdwijnen.

J. D. M.

KLEIN REPERTORIUM VAN DE HEDENDAAGSE NUMISMATIEK

VERENIGD KONINKRIJK

EEN PENNY (vervolg)

Edward VII

1902	22.976.768			1907	47.322.240		
1903	21.414.296			1908	31.506.048		
1904	12.913.152			1909	19.617.024		
1905	17.783.808			1910	29.549.184		
1906	37.989.504						

Georges V

Type Yeoman 63							
1911	23.079.168	10	20	1919	113.761.096	10	20
1912	48.306.048	10	20	1919 _H	} 5.209.600	40	750
1912 _H	16.800.000	10	40	1919 _{KH}		160	3.500
1913	65.497.872	10	20	1920	124.693.485	10	20
1914	50.820.997	10	20	1921	129.717.690	10	20
1915	47.310.807	10	20	1922	16.346.711	10	20
1916	36.411.165	10	20	1926	4.498.519	20	250
1917	107.905.436	10	20	1927	60.986.561	10	20
1918	84.227.372	10	20				
1918 _H	} 3.660.800	100	750				
1918 _{KH}		150	1.250				
Type Yeoman 64							
1928	60.986.561	5	10	1933	8.277.600	10	30
1929	50.178.000	5	10	1934	13.965.600	5	10
1930	49.132.800	5	10	1935	56.070.000	5	10
1931	29.097.600	5	10	1936	134.160.000	2	5
1932	19.843.200	5	10				

Georges VI

Type Yeoman 84							
1937	109.032.000	1	5	1945	79.531.200	1	5
1938	121.560.000	1	5	1946	66.855.600	1	5
1939	55.560.000	1	5	1947	52.220.400	1	5
1940	42.284.400	1	5	1948	63.961.200	1	5
1944	42.600.000	1	5				
Type Yeoman 106							
1949	14.324.400	20	60	1951	120.000	400	2.000
1950	240.000	200	1.000				

Elizabeth II

Type Yeoman 118							
1953	1.308.400	15	100				
Type Yeoman A 128							
1961	39.703.000	1	10	1965	135.534.000	1	5
1962	137.640.000	1	5	1966	157.430.400	1	5
1963	134.013.600	1	5	1967	164.000.000	1	5
1964	144.462.000	1	5				

DRIE PENCE**Georges IV**

Klein hoofd : type Craig 57							
1822	—	200	500				
Idem maar groot hoofd							
1823	—	200	500	1827		200	500
1824	—	300	750	1828		200	500
1825	—	200	500	1829		200	500
1826	—	200	500	1830		200	500
William IV			500				
1831	—	75	300	1835		75	300
1832	—	75	300	1836		75	300
1833	—	75	300	1837		75	300
1834	—	75	300				

Victoria

Type Yeoman A3							
1838		75	750	1864	1.335.048	75	650
1839		75	750	1865	1.746.888	100	750
1840		75	750	1866	1.905.288	75	650
1841		100	1.000	1867	717.288	75	650
1842		75	750	1868	1.461.768	75	650
1843		75	750	1870	1.287.796	75	650
1844		75	750	1871	1.004.121	75	650
1845	1.319.200	75	750	1872	1.297.759	60	500
1846	52.008	100	1.000	1873	4.060.038	60	500
1849	131.208	150	1.200	1874	4.431.519	60	500
1850	954.889	60	600	1875	3.310.988	60	500
1851	483.553	60	750	1876	1.838.877	60	500
1853	36.168	200	1.000	1877	2.626.881	60	500
1854	1.471.734	60	600	1878	2.424.463	50	400
1855	387.838	150	900	1879	3.144.753	50	400
1856	1.018.248	60	600	1880	1.614.557	50	400
1857	1.766.718	120	750	1881	3.252.753	50	400
1858	1.445.928	60	600	1882	447.453	80	600
1859	3.584.328	60	600	1883	4.374.459	50	350

1860	3.410.088	60	600	1884	3.326.912	50	350
1861	3.299.208	60	600	1885	5.188.141	50	350
1862	1.160.808	60	600	1886	6.157.157	50	350
1863	954.488	100	750				

Type Yeoman A18

1887	2.785.249	50	200	1890	4.470.322	40	150
1888	522.678	100	400	1891	6.327.515	40	150
1889	4.591.498	40	150	1892	2.582.714	75	250

Type Yeoman 35

1893	3.076.269	30	200	1898	4.576.153	30	150
1894	1.617.579	30	200	1899	6.253.257	30	150
1895	4.797.585	30	150	1900	10.661.874	30	150
1896	4.607.418	30	150	1901	6.099.821	30	150
1897	4.550.270	30	150				

Edward VII

1902	8.287.060	30	150	1907	4.841.420	25	150
1903	5.234.864	30	150	1908	8.175.934	25	150
1904	3.630.714	35	250	1909	4.054.559	25	150
1905	3.563.365	35	250	1910	4.564.820	25	150
1906	3.173.707	35	250				

Georges VI

Type Yeoman 65							
1911	5.843.075	15	100	1918	20.632.284	15	100
1912	8.934.071	15	100	1919	16.846.445	15	100
1913	7.144.470	15	100	1920	16.704.996	15	100
1914	6.734.566	15	100	1921	8.750.687	15	100
1915	6.451.910	15	100	1922	7.981.371	15	100
1916	18.556.329	15	100	1925	3.733.297	20	150
1917	21.663.727	15	100	1926	4.109.144	25	250

Type Yeoman 70

1928	1.302.106	100	400	1933	5.578.541	15	50
1930	1.319.412	40	200	1934	7.405.954	10	40
1931	6.251.936	15	50	1935	7.027.654	15	50
1932	5.887.325	15	50	1936	3.228.670	10	40

Edward VIII

1937 zeer weinig.

Georges VI

Type en argent. Yeoman 86							
1937	8.148.156	10	100	1941	7.979.441	10	100
1938	6.402.473	10	100	1942	4.144.051	40	250
1939	1.355.866	25	200	1943	1.379.220	40	250

1940	7.914.401	10	100	1944	2.005.553	40	300
Type in messing Yeoman 85							
1937	45.707.957	2	80	1943	101.702.400	2	80
1938	14.532.332	2	80	1944	69.760.000	2	80
1939	5.603.021	5	00	1945	33.942.466	2	80
1940	12.636.018	2	80	1946	620.734	300	3.000
1941	60.239.489	2	80	1948	4.230.400	5	100
1942	103.214.400	2	80				

Type Yeoman 107

1949	464.000	500	4.000	1951	1.184.000	10	100
1950	1.600.000	30	300	1952	25.494.000	5	35

Elizabeth II

Type Yeoman 119

1953	30.618.000	5	40				
------	------------	---	----	--	--	--	--

Type Yeoman 128

1954	41.720.000	1	10	1961	41.102.400	1	3
1955	41.075.200	1	10	1962	47.241.600	1	3
1956	36.901.600	1	10	1963	35.280.000	1	3
1957	24.294.400	1	10	1964	47.440.000	1	3
1958	20.504.000	1	10	1965	23.907.200	1	3
1959	28.499.200	1	5	1966	55.320.000	1	2
1960	83.078.400	1	5	1967	49.000.000	1	2

VIER PENCE (GROAT)

1822	150	600	1827	150	700
1823	150	600	1828	150	600
1824	150	600	1829	150	600
1825	150	600	1830	150	600
1826	150	600			

William IV

1831	60	600	1835	60	600
1832	60	600	1836	60	600
1833	60	600	1837	60	600
1834	60	600			

Victoria

1838	75	250	1847	225.720	1.200	4.000	
1839	1.461.240	100	500	1848	712.800	100	600
1840	1.496.880	100	500	1849	380.169	150	650
1841	344.350	150	750	1851	594.000	200	750
1842	75	600	1852	31.300	3.500	6.000	
1843	1.817.640	60	400	1853	11.880	1.250	350
1844	855.360	100	600	1854	1.096.613	100	600

1845	914.760	100	600	1855	664.041	100	700
1846	1.366.200	100	600	1856	95.040	Hors cote.	

* 1857 en 1862 zijn proeven en 1888 was bestemd voor Guinea en West Indië.

SIX PENCE

Georges IV

Type Craig 59

1821	863.280	150	600	1825	483.120	150	600
1824	633.600	150	600				

Type Craig 60

1826	689.040	350	1.000	1828	15.840	300	750
1827	166.320	400	1.000	1829	403.920	150	400

William IV

1831	1.340.195	125	400	1836	1.987.920	450	1 000
1834	5.892.480	100	300	1837	506.880	250	450
1835	1.555.320	150	450				

Victoria

Type Yeoman 5

1838	1.607.760	250	750	1864	4.253.040	250	750
1839	3.310.560	250	750	1865	1.631.520	250	750
1840	2.098.800	350	900	1866	5.140.080	150	400
1841	1.386.000	350	900	1867	1.362.240	250	600
1842	601.920	250	750	1868	1.069.200	250	600
1843	3.160.080	200	600	1869	388.080	250	600
1844	3.975.846	200	600	1870	79.613	200	600
1845	3.714.480	200	600	1871	3.662.684	400	1.000
1846	4.268.880	150	400	1872	3.382.049	125	300
1848	586.080	400	1.100	1873	4.594.733	125	300
1850	709.780	225	700	1874	4.225.726	125	300
1851	2.288.107	200	600	1875	3.256.545	125	300
1852	904.587	200	600	1876	941.435	350	850
1853	3.837.930	200	600	1877	4.066.486	200	600
1854	840.116	225	700	1878	2.624.525	100	225
1855	1.129.084	150	400	1879	3.326.316	250	750
1856	2.779.920	200	600	1880	3.892.051	150	400
1857	2.233.440	200	600	1881	6.239.447	150	400
1858	1.932.480	200	600	1882	759.809	400	1.000
1859	4.688.640	200	600	1883	4.986.558	150	400
1860	1.702.700	150	400	1884	3.422.565	100	225
1862	601.920	400	1.000	1885	4.652.771	100	225
1863	491.040	500	1.200	1886	2.728.249	125	300

Type Yeoman 19							
1887	3.675.607	50	150	1890	9.386.955	100	250
1888	4.197.698	50	150	1891	7.022.734	100	250
1889	8.738.928	100	250	1892	6.245.746	100	250

Type Yeoman 36							
1893	7.350.619	75	150	1898	5.914.100	75	150
1894	3.467.704	75	200	1899	7.996.804	75	150
1895	7.024.631	75	200	1900	8.984.354	90	100
1896	6.651.699	75	200	1901	5.108.757	50	100
1897	5.031.498	75	150				

Edward VII

1902	6.357.378	75	150	1907	8.733.673	75	150
1903	5.410.096	75	150	1908	6.739.491	75	150
1904	4.487.098	100	250	1909	6.584.107	75	150
1905	4.235.556	75	150	1910	12.490.724	75	150
1906	7.641.146	75	150				

Georges V

1911	9.155.310	30	50	1920	14.136.287	30	50
1912	10.984.120	40	60	1921	30.339.741	30	50
1913	7.499.833	40	60	1922	16.878.896	30	50
1914	22.714.602	40	60	1923	6.382.793	40	60
1915	15.694.597	40	60	1924	17.444.218	20	40
1916	22.207.178	40	60	1925	12.720.558	20	40
1917	7.725.475	40	60	1926	21.809.621	20	40
1918	27.558.743	30	50	1927	68.939.973	25	50
1919	13.375.447	30	50				

Type Yeoman 71

1928	23.123.384	10	25	1933	22.185.083	10	25
1929	28.319.326	10	25	1934	9.304.009	10	25
1930	16.990.289	10	25	1935	13.995.626	10	25
1931	16.873.268	10	25	1936	24.380.171	10	25
1932	9.406.117	10	25				

Georges VI

Type Yeoman 87

1937	22.302.524	5	10	1942	44.942.785	5	10
1938	13.402.701	5	15	1943	46.927.111	5	10
1939	28.670.304	5	10	1944	37.952.600	5	10
1940	20.875.196	5	10	1945	39.939.259	5	10
1941	23.086.616	5	10	1946	43.466.407	5	10

Type Yeoman 95

1947	29.993.263	3	5	1948	88.323.540	3	5
------	------------	---	---	------	------------	---	---

Type Yeoman 108

1949	41.355.515	3	5	1951	40.399.491	3	5
1950	32.741.955	3	5	1952	1.013.477	30	100

HERNIEUWING VAN HET LIDGELD

De stijgende onkostendruk en de toepassing van de komende B.T.W. hebben meegebracht dat de laatste generale vergadering heeft ingestemd met een verhoging van het lidgeld.

De beheerraad heeft het lidgeld vastgesteld op 200 fr vanaf 1971. Zij hopen dat zoals in het verleden de leden deze verhoging zullen aanvaarden. Het lidgeld van de beschermende leden is vastgesteld op 300 fr minimum.

Om alle misverstanden te voorkomen, herinneren wij er u aan dat dit lidgeld alleen besteed wordt aan het E.G.M.P. en dat elke afdeling aan hun leden de nodige bijdragen mag bepalen om hun eigen onkosten te dekken.

Om administratieve redenen worden de leden, die deel uitmaken van een afdeling, dringend verzocht te willen betalen aan hun tussenspersoon. De leden die niet behoren tot een afdeling mogen hun bijdrage storten op P.C.R. 84.60.38 van het Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde, de Broquevillelaan 53, 1200 Brussel.

De vreemde leden die niet in de mogelijkheid zijn hun bijdrage te storten op P.C.R. mogen een internationaal mandaat sturen op naam van de schatbewaarder mijnheer P. Le Maire, zelfde adres, of hem een bankcheque adresseren (tenminste als de onkosten van inkassering aangerekend zijn). Zij worden verzocht, in geval van verzending van een cheque, port van 25 B.F. te betalen).

Ter intentie van de leden woonachtig in Frankrijk, wijzen wij erop dat het geoorloofd is hun bijdrage over te dragen op P.C.R. Lille 13.674 van Antverpia III met de vermelding « voor mijnheer P. De Baeck, voorzitter van het E.G.M.P. ».

De Redactie doet een beroep op de goede wil der leden hun lidgeld te willen voldoen *vóór 1 januari 1971*, eventueel via de afdelingen. Hierdoor zal haar veel werk en de gepaardgaande administratieve rompslomp merkkelijk verlicht worden.

Het voorkomt vele missingen en de onderbreking bij verzenden van het maandblad.

Zij dankt de leden voor hun tuchtvolle medewerking.

MEDEDELING

De Koninklijke Munt van België deelt mede dat de 10.000 reeksen van « uncirculated » stukken 1970, uitgegeven de 1^e oktober ll. verkocht werden op enkele dagen tijd.

Het is dus onnodig nog nieuwe aanvragen of nieuwe stortingen te doen.

De Commissaris
R. VOGELEER

Medegedeeld.

TENTOONSTELLING

De muntverzamelaars uit Mechelen en omstreken, aangesloten bij het E.G.M.P., onder impuls en bezieling van de Heer Schellens, stellen ten toon te Sint-Katelijne-Waver (*Elzestraat*) in het kasteel « St-Michiel » Groenstraat,

op 5 december van 13 u. tot 21 u.

en 6 december van 10 u. tot 20 u.

Zij nodigen langs deze weg al hun collega's numismaten uit deze tentoonstelling te bezoeken.

Heel de cyclus van primitieven via Romeinen naar Karel 5 tot op heden zal in chronologische volgorde kunnen bewonderd worden.

Een katalogus met geschiedkundige tekst zal deze tentoonstelling geleiden.

Meer inlichtingen bij de secretaris Dh. SOMERS F., Dahliastraat 19, St-Katelijne-Waver.

Eric KUMPS

NUMISMATIQUE GÉNÉRALE

53 rue des Pierres
BRUXELLES (Bourse)
Tel. 13.50.66

P. 25. 1 Mohar — NW 826 = AD 1706.

Arg. 5,5 g. — 26 mm.

D/ Au centre dans un carré, le glaive de Bhavani et la légende :

Shri Shri Lokanatha

Dans un cercle extérieur entouré d'un grènetis, la lune et le soleil puis la légende :

Shri Shri Jaya Indra Malla Deva

R/ Le vajra dans un carré quadrilobé.

Shri Bhagyavati Devi (invocation à la déesse Bhagyavati).

La date 826.

Réf. CN 71.

JAYA LOKAPRAKĀSHA MALLA

जय लोकप्रकाश मल्ल

AD 1706

NW 826

P. 30. 1 Mohar — NW 826 = AD 1706.

Arg. 5,5 g. — 27 mm.

D/ Un yantra composé de trois carrés.

Au centre le glaive de Bhavani.

— 17 —

Lég. : Shri Shri Karunamaya

Shri 2 Jaya Lokaparakâsha Malla Deva

R/ Deux triangles entrelacés pour former une étoile à six pointes.

Au centre le vajra.

Lég. : Shri Shri Yogamati Devi 826

Réf. CN 70.

VIRA NARASIMHA MALLA

वीर नरसिंह मल्ल

AD 1709

NW 829

P. 35. 1 Mohar — NW 829 = AD 1709.

Arg. 5,5 g. — 26 mm.

D/ Le glaive de Bhavani dans un carré quadrilobé.

Lég. : Shri Shri Vira Narasimha Malla Deva

Shri 2 Lokanatha

R/ Le vahra dans un triangle posé sur la pointe et inscrit dans un triangle posé sur la base.

Lég. : Shri Shri Yogamati Devi 829

Réf. CN 73.

P. 36. 1 Mohar — NW 829 = AD 1709.

Arg.

D/ Shri Shri Vira Narasimha Malla Deva 829

R/ Shri Shri Lokanatha Saha

Réf. CN 72.

VIRA RIDDHINARA MALLA

वीर ऋद्धिनर मल्ल

AD 1715.

NW 835

P. 40. 1 Mohar — NW 835 = AD 1715

Arg. 5,5 g. — 26 mm.

D/ Au centre d'un Yantra très orné, le lion « simha ».

Lég. : Shri Shri Riddhinara Malla Deva

R/ Deux triangles formant une étoile à six pointes entourés de motifs ornementaux.

Lég. : Shri Shri Karunamaya 835

Réf. CN 74 ; Kann 1314.

P. 41. 1 Mohar — NW 835 = AD 1715.

Arg. 5,5 g. — 27 mm.

D/ Au centre, le lion « Simha ».

Inscrite dans douze lobes, la légende :

Shri Shri Vira Riddhinara Malla Deva

R/ Au centre, le glaive de Bhavani, la lune et le soleil.

Inscrite dans neuf lobes, la légende :

Shri Shri Karunamaya Nama

Dans les trois lobes inférieurs, la date 835

Réf. CN 75 ; Kann 1319.

P. 42. 1 Do - Ani = 1/4 mohar.

Arg.

D/ Shri Riddhinarasim [ha]

R/ Shri Lokana [tha]

Réf. CN 76.

जय योगप्रकाश

AD 1722 — 1723

NW 842 — 843

P. 45. 1 Mohar — NW 842 = AD 1722.

Arg. 5,5 g. — 28 mm.

D/ Dans un cercle intérieur, la lég. : Shri Shri Jaya Yo.
La suite de la lég : gaprakāsha Malla Deva est inscrite dans huit lobes.

R/ Dans un cercle intérieur, le glaive de Bhavani entouré de la lune et du soleil.

La lég. : Shri Shri Shri Karunamaya est inscrite dans huit lobes.

Réf. CN 77.

P. 46. 1 Mohar — NW 842 = AD 1722.

Arg.

D/ Shri Shri Jaya Yogaprakāsha Malla Deva 842

R/ Shri Shri Shri kalunamaya

Réf. CN 78.

P. 47. 1 Do - Ani = 1/4 mohar — NW 842 = AD 1722.

Arg. 1,5 g. — 16 mm.

D/ Le vajra et la lég. : Shri Jaya Yogaprakāsha Malla 842

R/ Le glaive de Bhavani et la lég. : Shri Shri Lokanatha inscrite dans six lobes.

Réf. CN 79.

VISHNU MALLA

विष्णु मल्ल

AD 1723 — 1742

NW 843 — 862